

Gdańsk, dnia 07... sierpnia 2014 r.

Alecep 173 zm'odli'
p. Nau WIT:Z
przebieg o realizacja

MOŚCIE
GRANICZNEJ
nr 4302/14
wpłynęło 2014-08-12 15:15
120814v

INFORMACJA O WYNIKACH KONTROLI

**„Przestrzegania zasad używania symboli państwowych” zrealizowanych w 2013r. i 2014r.,
ujętych w Planie kontroli Samodzielnej Sekcji Nadzoru i Kontroli Morskiego Oddziału
Straży Granicznej na 2013 i 2014 rok**

I. Jednostka kontrolowana: graniczne jednostki organizacyjne MOSG.

II. Kontrole przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

- 1) mjr SG Bogdan Sobkowiak – st. specjalista Samodzielnej Sekcji Nadzoru i Kontroli MOSG - kierownik zespołu kontrolnego;
- 2) kpt. SG Józef Rachwański – st. specjalista Samodzielnej Sekcji Nadzoru i Kontroli MOSG.

III. Kontrole przeprowadzono w 2013 i 2014 roku.

IV. Zakres przedmiotowy kontroli:

Przestrzeganie zasad używania symboli państwowych.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 marca 2014 r.

V. Opis stanu faktycznego stwierdzonego w toku kontroli oraz jego ocena.

Kontrolowane zagadnienia regulują następujące akty normatywno – prawne:

- ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej* (Dz. U. Nr 185, poz. 1092);
- ustawa z dnia 12 października 1990 r. *o Straży Granicznej* (t.j. Dz. U. z 2011 r. Nr 116 poz. 675 ze zm.);
- ustawa z dnia 31 stycznia 1980 r. *o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz pieczęciach państwowych* (t.j. Dz. U. z 2005 r. Nr 235 poz. 2000 ze zm.);
- rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 marca 2011 r. *w sprawie wzoru flagi i oznakowania jednostek pływających i statków powietrznych Straży Granicznej* (Dz. U. Nr 85, poz. 463);
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 1955 r. *w sprawie tablic i pieczęci urzędowych* (Dz. U. z 1955 r. Nr 47 poz. 316 ze zm.);
- zarządzenie nr 5 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 7 stycznia 2004 r. *w sprawie określenia zasad gospodarowania mieniem będącym w zarządzie Straży Granicznej* (Dz. Urz. KGSG Nr 2, poz. 6 z późn. zm.);

Przestrzeganie zasad używania symboli państwowych.

Wzór godła określony został w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. *o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych* (t.j. Dz. U. z 2005 r. Nr 235 poz. 2000 ze zm.), natomiast wymogi w stosunku do tablic z godłem oraz tablic z napisami określone są w art. 3 ust. 1b powyższej ustawy, który stanowi:

„1b. Urzędowa tablica z godłem ma kształt owalny w układzie pionowym, obwódkę biało-czerwoną i tło szare, na którym znajduje się godło Rzeczypospolitej Polskiej. Urzędowa tablica z napisem jest prostokątna w układzie poziomym, ma tło czerwone, a litery napisu białe.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 1955 r. *w sprawie tablic i pieczęci urzędowych* (Dz. U. z 1955 r. Nr 47 poz. 316 ze zm.) precyzuje wymagania w zakresie wymiarów przedmiotowych tablic, narzucając:

„§4. Wymiary tablic z godłem wynoszą:

1) dla wszystkich innych jednostek organizacyjnych – 50 cm na 40 cm.

W ramach czynności kontrolnych sporządzono dokumentację fotograficzną tablic umieszczonych w granicznych jednostkach organizacyjnych MOSG. Wszystkie fotografie tablic owalnych z godłem przeskalowane do tej samej wysokości umieszczono w zestawieniu zbiorczym (zał. nr 1).

Wzór tablicy owalnej z godłem opisano w załączniku nr 2.

Porównując z powyższym wzorem tablice z godłem zamontowane w granicznych jednostkach organizacyjnych MOSG, stwierdzono:

- 1) kształt tablic (przy wymiarach zbliżonych do wymaganych) odbiega zarówno od owalu wykreślonego zgodnie z definicją jak i elipsy;
- 2) kształty tablic i ich wymiary są różne w poszczególnych jednostkach organizacyjnych MOSG;
- 3) niezgodny ze wzorem wizerunek orła;
- 4) brak czerwonego tła pomiędzy dolnymi piórami wizerunku orła;
- 5) niezgodny ze wzorem kształt pola tarczy oraz jego niesymetryczne umiejscowienie względem owalu tablicy;
- 6) paski biało-czerwonej obwódki tablic z godłem są nieregularne (powinny być symetryczne do owalu tablicy), a ich szerokość nie jest jednakowa w różnych miejscach tablic;
- 7) różne położenie i ilość otworów do mocowania tablic;
- 8) plamy i odbarwienia na powierzchniach tablic.

W ramach czynności kontrolnych sporządzono dokumentację fotograficzną tablic urzędowych umieszczonych w granicznych jednostkach organizacyjnych MOSG. Wszystkie fotografie tablic przeskalowane do tej samej wysokości umieszczono w zestawieniu zbiorczym (zał. nr 3).

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 1955 r. *w sprawie tablic i pieczęci urzędowych* (Dz. U. z 1955 r. Nr 47 poz. 316 ze zm.) precyzuje wymagania w zakresie wymiarów przedmiotowych tablic, narzucając:

§5. Wymiary tablic z napisem zależą od wysokości liter i długości napisu. Stosunek szerokości tablicy z napisem do jej długości wynosi 1:3.

§6. Wysokość liter napisu wynosi dla wszystkich jednostek organizacyjnych 5 cm.

§7. Ze względu na długość nazwy można w napisie użyć nazwy skróconej lub liter mniejszych dla części napisu mającej mniejsze znaczenie.”.

Część tablic nie spełniała wymogów zawartych w §5-§7 ww. Stwierdzono, że:

- 1) nie został zachowany stosunek szerokości tablicy z napisem do jej długości, który powinien wynosić 1:3;
- 2) krój czcionki napisów oraz kolorystyka tła nie były jednakowe;
- 3) część tablic posiadała białą skrajną obwódkę;

- 4) tablice wykonane są z różnych materiałów
- 5) napisy wykonano różnymi technikami (malowanie, sitodruk, naklejanie);
- 6) tablice montowano bez stosowania plastikowych osłon na łby śrub mocujących, co powodowało ich szybką korozję i rdzawe zacieki na powierzchniach tablic.

W załączniku nr 89 do zarządzenia nr 5 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 7 stycznia 2004 r. w sprawie określenia zasad gospodarowania mieniem będącym w zarządzie Straży Granicznej (Dz.Urz. KGSG Nr 2, poz. 6 z późn. zm.), określono katalog sprzętu kwaterunkowego pomieszczeniowego ujętego w zestawie. Z zestawów tych wynika w jakich pomieszczeniach powinno znajdować się godło państwowe.

Zgodnie z powyższym do sprzętu kwaterunkowego zaliczono godło państwowe oznaczone w katalogu symbolem SG-95. Stan ilościowy sprzętu uzupełniony został w trakcie przeprowadzonych kontroli do zgodnego z normami wyposażenia zestawów określonych w załączniku nr 92, a godła zawieszane w pomieszczeniach wymieniono na zgodne ze wzorem określonym w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych (t.j. Dz. U. z 2005 r. Nr 235 poz. 2000 ze zm.).

Najczęstsze błędy w wizerunku orła występujące na tablicach owalnych i tablicach SG-95 przedstawiono na wydruku stanowiącym zał. nr 4 .

W ramach czynności kontrolnych sporządzono dokumentację fotograficzną tablic informacyjnych umieszczonych w granicznych jednostkach organizacyjnych MOSG (zał. nr 5).

Z powyższej dokumentacji wynika, że tablice informacyjne używane w granicznych jednostkach organizacyjnych nie mają jednakowego wzoru w zakresie wymiarów, treści na nich zawartych, technologii wykonania, kroju i wielkości czcionki oraz sposobu mocowania. Ubytki tła i fragmentów napisów, zardzewiałe mocowania i rdza na powierzchni tablic oraz poobcinane rogi niektórych tablic składają się na ich mało estetyczny wygląd.

Wymóg umieszczenia informacji o przyjmowaniu skarg i wniosków zawarty został w §3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków (Dz.U. Nr 5 poz.46 z 2002r.), który stanowi:

- „§ 3. 1. Przyjmowanie i koordynowanie rozpatrywania skarg i wniosków powierza się wyodrębnionej komórce organizacyjnej lub imiennie wyznaczonemu pracownikom.
2. W siedzibie danej jednostki organizacyjnej, w widocznym miejscu, umieszcza się informację wskazującą komórkę organizacyjną lub wyznaczonych pracowników przyjmujących oraz rozpatrujących skargi i wnioski.”.

Na chwilę obecną brak jest przepisu określającego wzór tablicy informacyjnej i treści na niej zawartej w jednostkach podległych MSW, ponieważ Zarządzenie Nr 62 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 lipca 1990 roku w sprawie pieczęci i stempli oraz tablic urzędowych i informacyjnych używanych w resorcie spraw wewnętrznych utraciło moc z dniem 30 marca 2001 r. (M.P. nr 47 z 2001r. poz.782 (Obwieszczenie) Wykaz uchwał Rady Ministrów, zarządzeń i innych aktów normatywnych Prezesa Rady Ministrów, ministrów i innych organów administracji rządowej, które utraciły moc z dniem 30 marca 2001 r.). Należy zauważyć, że Komendant Główny Policji, korzystając z upoważnienia zawartego w art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. z 2002 r. Nr 7 poz. 58 z późn. zm.), uregulował sprawę tablic informacyjnych Zarządzeniem Nr 1382 z dnia 8 grudnia 2005r. w sprawie pieczęci i stempli oraz tablic urzędowych i informacyjnych używanych w jednostkach organizacyjnych Policji.

W ramach przeprowadzonych kontroli sporządzono dokumentację fotograficzną przedstawiającą usytuowanie tablic owalnych oraz tablic urzędowych i informacyjnych na budynkach i obiektach jednostek organizacyjnych MOSG (zał. nr 6).

Usytuowanie tablic z godłem i tablic urzędowych określone zostało w §1 i 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 1955 r. w sprawie tablic i pieczęci urzędowych (Dz. U. z 1955 r. Nr 47 poz. 316 ze zm.):

„..... §1. Na budynku siedziby jednostki uprawnionej do używania wizerunku orła białego umieszcza się tablicę z godłem Rzeczypospolitej Polskiej oraz tablicę z napisem – zależnie od warunków miejscowych – nad wejściem do budynku lub z boku od tego wejścia w ten sposób, by tablica z godłem znajdowała się bezpośrednio nad tablicą z napisem.

§2. Jeżeli szczególne warunki miejscowe nie pozwalają na łączne umieszczenie obu tablic w sposób określony w §1, umieszcza się tablicę z godłem nad wejściem do budynku, tablicę z napisem z boku od wejścia.”.

Kolejnym przepisem odnoszącym się do usytuowania przedmiotowych tablic jest ustawa z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych (t.j. Dz. U. z 2005 r. Nr 235 poz. 2000 ze zm.), której art. 3 ust. 1a stanowi:

„....Na budynkach siedzib podmiotów, o których mowa w art. 2a, umieszcza się urzędowe tablice z godłem Rzeczypospolitej Polskiej oraz urzędowe tablice z napisem nazwy tego podmiotu.”.

Odstępstwo od powyższego dopuszcza art. 3 ust. 2 :

„Godło Rzeczypospolitej Polskiej można umieszczać w innych miejscach niż wymienione w innych miejscach niż wymienione w ust. 1, z uwzględnieniem art. 1 ust. 2.”,

który ma brzmienie:

„Otaczanie tych symboli czcią i szacunkiem jest prawem i obowiązkiem każdego obywatela Rzeczypospolitej Polskiej oraz wszystkich organów państwowych, instytucji i organizacji.”.

W świetle przytoczonych powyżej uregulowań uznać należy za nieprawidłowe umieszczanie tablic z godłem i tablic urzędowych na ogrodzeniu terenu PSG w Ustce, na słupach ogrodzeniowych PdSG w Świnoujściu i PSG w Gdańsku oraz na tablicy przy wjeździe na teren PSG we Władysławowie. W przypadku KdSG w Gdańsku i PSG w Świnoujściu umieszczenie pod tablicami popielniczek i koszy na śmieci nie spełnia wymogów w zakresie otoczenia symboli narodowych należną czcią i szacunkiem.

Kolejnym mało estetycznym elementem wizerunkowym jest zawieszanie w sąsiedztwie tablic z godłem i tablic urzędowych innych tabliczek informujących o zakazie wstępu, zakazie palenia, monitorowaniu czy ochronie obiektu.

Nadmienić również należy, że w listopadzie 2012 r. Naczelnik Wydziału Prezydialnego MOSG kmdr por. SG Dariusz Kubala wysłał drogą elektroniczną, do stosowania, zasady używania symboli narodowych zawarte w wynikach kontroli NIK, do wszystkich granicznych jednostek organizacyjnych MOSG. Załącznik nr 7 do powyższych wyników kontroli szczegółowo precyzuje zasady dobrej praktyki używania symboli państwowych (zał. nr 7).

VI. Wnioski (propozycje).

1. W miarę posiadanych środków finansowych, wymienić i ujednoczyć, zgodnie z obowiązującymi przepisami, tablice owalne z godłem, tablice urzędowe oraz tablice informacyjne używane w MOSG.
2. Zamawiane tablice urzędowe powinny mieć jednakowe wymiary, krój i wysokość czcionki, kolorystykę i technologię wykonania z zachowaniem wymogów określonych w rozporządzeniu.

3. Tablice informacyjne dotyczące przyjmowania, rozpatrywania skarg i wniosków powinny mieć jednakowe wymiary, treść (za wyjątkiem lokalizacji granicznej jednostki organizacyjnej), krój i wysokość czcionki, kolorystykę i technologię wykonania.
4. Przy zamawianiu tablic owalnych z godłem egzekwować u wykonawcy ich zgodność z przepisami.
5. Zmiany usytuowania tablic dokonywać w trakcie remontów elewacji budynków.
6. Do mocowania tablic na elewacjach budynków stosować osłony plastikowe i kołki do styropianu (w przypadku ścian ocieplonych styropianem) pokazane w załączniku nr 8.
7. Nakazać usunięcie tablic z godłem i tablic urzędowych z ogrodzenia terenu PSG w Ustce, na słupach ogrodzeniowych PdSG w Świnoujściu i PSG w Gdańsku oraz na tablicy przy wjeździe na teren PSG we Władysławowie.
8. W PSG w Świnoujściu i KDSG w Gdańsku przenieść popielniczki do palarni.

NACZELNIK
Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego
Morskiego Oddziału Straży Granicznej

Grzegorz Glista
kmdr ppor. SG Grzegorz Glista

Sporządził:
Kierownik zespołu kontrolnego
mjr SG Bogdan Sobkowiak

Wykonano w 1 egzemplarzu
Wyk.: B. S. (Tel. 6618201)
dnia 15.07.2014r.

